

Bedstemors begravelse

af Johannes Madsen

En dag, jeg besøgte Johanne Christensen, tidligere gårdmandskone i Haltrup, men bosat i Nordenskov, for at få oplysninger om nogle billeder, fortalte hun om sin bedstemors begravelse, der var foregået under usædvanlige omstændigheder.

Bedstemoderen, Ane Catrine Christensen, enke efter gårdejer Jakob Christensen, Haltrup, boede i en aftægtslejlighed på slægtsgården hos sin søn, Ingvar Christensen og svigerdatteren Else Kirstine f. Østergård Nielsen.

Trine, som hun kaldtes, havde været enke siden 1899, men hun havde stor kontakt med naboer og familie. Hun døde i november 1925 i en alder af godt og vel 80 år, og begravelsen blev bestemt til den 25. november.

Begravelsen skulle gå for sig på behørig vis efter den tids skik med frokost i hjemmet om formiddagen, og efter højtideligheden i kirken var følget bedt til suppe og steg, sådan som skik var.

Derfor var der i dagene forud megen travlhed med forberedelser: Slagtning, bagning og tilberedelse. En køks blev tilkaldt fra Ansgager, og jeg selv hjalp også til, fortæller Johanne. Borde, bænke og porcelæn blev lånt hos naboer. Der blev dækket op i tre stuer.

Formiddagen begyndte med fint vejr, og snart var der stort rykind af gæster, naboer, slægt og venner, og gårdspladsen var fyldt

med hestekøretøjer, charabanc, ponyvogne, jumber og gig, og alle gæsterne sad bænkede om de veldækkede frokostborde. Alt imens ændredes vejret. Det satte i med et voldsomt vejr med storm og snefygning. Frokosten trak ud til hen på eftermiddagen, idet man afventede en opklaring i vejret. Vognmanden, der med lastvogn skulle køre kisten til kirken, havde sendt afbud, da snestormen havde lukket vejene. Der var egentlig stemning for at udsætte begravelsen til dagen efter, men det kunne ikke lade sig gøre, idet der da skulle være bryllup, og holde bryllup ved en åben grav betød efter gammel overtro ulykke for de nygifte, og den risiko turde man ikke løbe.

Som tiden gik, opstod der stor ængstelse blandt gæsterne for, hvordan man skulle komme hjem til børnene og dyrene, idet nogle af gæsterne havde langt hjem. En del af nabokonerne gik hjem, og efter rådslagning besluttede man at trodse vejret og gennemføre begravelsen. Man ringede til præsten, pastor Rasmussen, og aftalte, hvornår man skulle tage hjemmefra. Kisten blev anbragt på en kassevogn, og tolv mand udgjorde følget.

Da det var umuligt at komme gennem snemasserne op ad Haneklinkbanke, tog man skråt ind over markerne fra Hostrupgård til Haneklinkgård. De gik seks mand på hver side af vognen for at støtte vogn og kiste. Det

Øse Kirke hvor Ane Catrine Christensen blev begravet i 1925. (Foto: Øse Sognearkiv)

blev en drøj tur, de seks kilometer til Øse Kirke, men frem kom man da. Under højtideligheden i kirken stod mændene op og trippede for at få en smule varme i fødderne.

Efter jordpåkastelsen begyndte hjemturen,

og den blev endnu drøjere, idet man da havde modvind. Stærkt forkomne af kulde nåede mændene tilbage til gården i Haltrup. Tøjet og de selv var stivfrosne, og der hang istapper fra hat og tøj. De måtte løbe frem og tilbage

på staldbroen en halv times tid for at få varme i kroppen. Der blev fyret ekstra i kakkelovnene, og suppen og stegen kunne nu vederfares al retfærdighed.

Vinden stilnede af ved ettiden om natten. Konerne, der var langvejs fra, overnattede på gården, mens mændene tog hjemvejen til fods, trods strabadserne tidligere på dagen, til Skovlund, Sig og Næsbjerg og hvor de nu ellers hørte hjemme. Et par folk fra Hodde-mark tog hjemturen til fods, men nåede ikke hjem straks, for konen kunne ikke udholde strabadserne, så hun kom ind hos en nabo, halvvejs hjemme, mens manden kæmpede

sig igennem, hjem til børn og dyr. Han havde det uheld undervejs, at hatten blæste af. En eftersøgning dagen efter gav intet resultat. Han fandt den dog om foråret i vejgrøften i en meget miserabel tilstand.

»Den dag glemmer jeg aldrig«, sluttede Johanne Christensen.

Johannes Madsen f. 1924, arkivleder, Øse Sognearkiv. Har skrevet følgende: Øse Gymnastikforening 100 års jubilæum (1984), Nordenskov Mejeri 100 års jubilæum (1985), Øse Andelskasse 75 år (1993) og sognebogen Øse Sogn 2 (1995).